

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ-ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

**ΘΕΜΑ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER+ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΛΕΙΑΣ**

**ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:
Π. ΒΑΘΗ**

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ:
ΛΑΓΚΑΔΙΝΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑ
Α.Μ. 11308**

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο:

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ Ε.Π. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER+

Τι είναι η LEADER+

Η LEADER+ είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει ως βασικό σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου μέσα από μία συνεχή ανάπτυξη.

Η ανάπτυξη αυτή επιτυγχάνεται μέσα από δραστηριότητες των κατοίκων, που αξιοποιούν τους φυσικούς, ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους του τόπου τους, αναδεικνύουν τις ομορφιές του, ανακαλύπτουν νέες πηγές εισοδήματος και παράλληλα προστατεύουν τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά.

Στα πλαίσια της LEADER+, οι άνθρωποι της υπαίθρου:

- συμμετέχουν ενεργά και αποφασίζουν οι ίδιοι για την αναπτυξιακή προσπάθεια που γίνεται στην περιοχή τους,
- προβαίνουν σε μικρές επενδύσεις που δημιουργούν, όμως, έναν ιδιαίτερα παραγωγικό ιστό και
- κάνουν οι ίδιοι πράξη όσα οραματίζονται για την περιοχή τους.

Τα κέντρα λήψης αποφάσεων δεν βρίσκονται σε κάποιο απομονωμένο από τα προβλήματα της υπαίθρου γραφείο κεντρικής υπηρεσίας στην Αθήνα, αλλά εκεί στη δική τους περιοχή.

Ποιοι είναι οι Αναπτυξιακοί Στόχοι του προγράμματος LEADER+ της Χώρας μας;

Το πρόγραμμα LEADER+ της Χώρας μας διαρθρώνεται σε δύο γενικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

- Ο πρώτος στόχος είναι η «Ολοκληρωμένη, Υψηλής ποιότητας, Αειφόρος Ανάπτυξη της Υπαίθρου μέσω πιλοτικών εφαρμογών» και
- Ο δεύτερος στόχος είναι η «ενίσχυση της προσπάθειας για άρση της απομόνωσης των περιοχών σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής».

Οικονομικά στοιχεία του Προγράμματος LEADER + στη Χώρα μας

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων – Τμήμα Προσανατολισμού (ΕΓΤΠΕ-Π) και το

πρόγραμμα Δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ποσό ύψους περίπου 255 εκ. ευρο (κοινοτική συμμετοχή: 186 εκ. ευρο και Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: 69 εκ. ευρο) θα διατεθεί για την εφαρμογή της πρωτοβουλίας LEADER+ της Χώρας μας. Αν στο ποσό αυτό προστεθεί η ίδια συμμετοχή, που εκτιμάται περίπου στα 112 εκ. ευρο, ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος θα διαμορφωθεί περίπου στα 368 περίπου εκ. ευρο., ως ακολούθως:

Συνολικό Κόστος	368.693.321 €
Δημόσια Δαπάνη	255.778.400 €
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΠΕ-Π)	186.129.877€
Εθνική Συμμετοχή (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων)	69.648.523 €
Ίδια Συμμετοχή	112.914.921 €

Ποιες περιοχές αφορά η LEADER+;

Στην Ελλάδα, η LEADER+ θα εφαρμοστεί σε ορεινές περιοχές (σύμφωνα με τον εγκεκριμένο, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατάλογο των ορεινών περιοχών της Χώρας μας), καθώς και σε νησιωτικές περιοχές.

Όμως, μετά από πλήρη αιτιολόγηση, θα μπορούσε η περιοχή παρέμβασης να επεκταθεί οριακά και σε μειονεκτικές περιοχές (σύμφωνα με τον εγκεκριμένο, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατάλογο των μειονεκτικών περιοχών της Χώρας μας), εφόσον αυτές έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- είναι γεωγραφικά εφραπτόμενες με τις ορεινές περιοχές,
- αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα,
- παρουσιάζουν αναπτυξιακή προοπτική και
- συμβάλλουν στην αναπτυξιακή προοπτική της ορεινής περιοχής, αποτελώντας πόλο έλξης και ανάπτυξης αυτής.

Τα τοπικά προγράμματα LEADER + είναι δυνατόν να υλοποιηθούν και σε περιοχές που καλύπτονται εν μέρει ή στο σύνολό τους από Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου - Ο.Π.Α.Α.Χ. τα οποία χρηματοδοτούν αντίστοιχες δράσεις με το Leader+ (άξονας 7 του

Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου 2000 – 2006» ή Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα – ΠΕΠ). Σ' αυτές τις περιπτώσεις, η εφαρμογή του LEADER+ είναι δυνατή μόνο για δράσεις που :

- δεν καλύπτονται από το ΟΠΑΑΧ,
- δεν θα συμπεριληφθούν τελικά στο σχεδιασμό του ολοκληρωμένου προγράμματος (ΟΠΑΑΧ),
- λειτουργούν συμπληρωματικά, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα των δράσεων του ολοκληρωμένου προγράμματος (π.χ, συνεργασίες, δικτυώσεις κλπ),
- εξασφαλίζουν την πιλοτική διάσταση του τοπικού προγράμματος και αναδεικνύουν την προστιθέμενη αξία της πρωτοβουλίας
- Στα πλαίσια του παρόντος πληροφοριακού υλικού οι περιοχές που δεν καλύπτονται από τα ΟΠΑΑΧ χαρακτηρίζονται ως καθαρές περιοχές.
- Στο κεφάλαιο 4 όπου γίνεται η αναλυτική παρουσίαση των δράσεων περιγράφονται αναλυτικά ποιες κατηγορίες πράξεων μπορούν να υλοποιηθούν στις επικαλυπτόμενες με τα ΟΠΑΑΧ περιοχές,

Ποιος είναι ο υπεύθυνος Φορέας για το σχεδιασμό κατά την εφαρμογή του προγράμματος LEADER+ κάθε περιοχής;

Τα τοπικά προγράμματα που εντάσσονται στα πλαίσια της πρωτοβουλίας σχεδιάζονται και υλοποιούνται από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.). Είναι ανώνυμες αναπτυξιακές εταιρείες που αποτελούνται από συλλογικούς φορείς του ευρύτερου Δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα.

Μέλη της Ομάδας Τοπικής Δράσης μπορούν να είναι: η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού, Σύλλογοι, Παραγωγικά και Επιστημονικά Επιμελητήρια, Συνεταιρισμοί και Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών, επιστημονικοί φορείς, περιβαλλοντικές και λοιπές οργανώσεις, εκπρόσωποι εργαζομένων, ιδιώτες (ΝΠΙΔ, φυσικά πρόσωπα) και άλλοι ως απόδειξη της ενεργοποίησης και συμμετοχής του τοπικού πληθυσμού.

Βασικές προϋποθέσεις για την Ομάδα Τοπικής Δράσης είναι:

- να έχει τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας,
- να διαθέτει ευρεία συμμετοχή τοπικών φορέων,
- να έχει επιτόπια εγκατάσταση,
- να έχει ικανή οικονομική επιφάνεια,
- να διαθέτει κατάλληλο και επαρκές στελεχιακό δυναμικό.

Στα πλαίσια του LEADER+ , έχει εγκριθεί η υλοποίηση 40 τοπικών προγραμμάτων, Ομάδων Τοπικής Δράσης.

Στην Περιοχή μας ο Φορέας αυτός είναι η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (ΑΝ.ΟΛ.) Α.Ε.

Ποιοι μπορούν να υποβάλλουν επενδυτική πρόταση στα πλαίσια ενός τοπικού προγράμματος LEADER+;

Η υποβολή επενδυτικών προτάσεων μπορεί να πραγματοποιηθεί από φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ιδιώτες, Ο.Τ.Α., επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., Συνεταιρισμούς, Συλλόγους κ.λπ.).

Βασικές προϋποθέσεις:

- να υπάρχει εγκεκριμένο πρόγραμμα LEADER+ στην περιοχή ,
- η επενδυτική πρόταση να εντάσσεται στη φιλοσοφία και το περιεχόμενο του εγκεκριμένου προγράμματος της περιοχής,
- ο ενδιαφερόμενος να διαθέτει την ανάλογη ίδια συμμετοχή.

Ποιες είναι οι αρμόδιες δημόσιες αρχές που έχουν την ευθύνη για τη διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο του προγράμματος σε επίπεδο Χώρας;

- ✓ Για τη διαχείριση του προγράμματος συγκροτήθηκε στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER+. Η Υπηρεσία αυτή είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματικότητα και κανονικότητα της διαχείρισης και εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- ✓ Για την παρακολούθηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος συγκροτήθηκε η Επιτροπή Παρακολούθησης, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι: Υπουργείων, Υπηρεσιών, Διαχείρισης άλλων προγραμμάτων Υπουργείων και Περιφερειών, Οργανισμών, Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Ομάδων Τοπικής Δράσης, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- ✓ Για τη χρηματοδοτική εξυπηρέτηση του προγράμματος έχει δημιουργηθεί, στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, η Αρχή Πληρωμής, η οποία είναι

υπεύθυνη για όλα τα προγράμματα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 και για όλες τις κοινοτικές πρωτοβουλίες.

- ✓ Κατά τη διάρκεια εφαρμογής θα διενεργούνται έλεγχοι από την Υπηρεσία Διαχείρισης του προγράμματος, από την Αρχή Πληρωμής, από ειδική υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών/ Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, καθώς και από αρμόδιες κοινοτικές υπηρεσίες. Επισημαίνεται ότι οι έλεγχοι που θα πραγματοποιηθούν από όλα τα ελεγκτικά όργανα (εθνικά και κοινοτικά) κατά την 3^η προγραμματική περίοδο θα είναι αυξημένοι σε σχέση με το παρελθόν και ιδιαίτερα αυστηροί όσον αφορά στη σωστή χρήση των πόρων και στην τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Η εφαρμογή των τοπικών προγραμμάτων ολοκληρώνεται στις 31/12/2008.

Ποιο το περιεχόμενο της LEADER+

Το πρόγραμμα LEADER+ της Χώρας περιλαμβάνει 4 άξονες προτεραιότητας:

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1

«Ολοκληρωμένες, πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης» με 4 επιμέρους μέτρα:

ΜΕΤΡΟ 1: «Τεχνική στήριξη των Ομάδων Τοπικής Δράσης»:

Στο μέτρο δικαιολογούνται δαπάνες για τη στήριξη της λειτουργίας της Ομάδας Τοπικής Δράσης και της εφαρμογής του τοπικού προγράμματος, όπως:

- στελέχωση και λειτουργία της Ομάδας Τοπικής Δράσης,
- εξοπλισμός και μηχανοργάνωση της Ομάδας Τοπικής Δράσης,
- αξιολόγηση του τοπικού προγράμματος.

Ο προϋπολογισμός του μέτρου μπορεί να φθάσει μέχρι το 15% του συνολικού κόστους του προγράμματος.

ΜΕΤΡΟ 2: «Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα»:

Στο μέτρο αυτό μπορούν να ενισχυθούν:

- επενδύσεις αγροτικού τουρισμού, που εντάσσονται σε ένα σχεδιασμό ολοκληρωμένης ανάπτυξης του τομέα στην περιοχή,
- μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα, καθώς και των λοιπών τομέων της τοπικής οικονομίας,
- επενδύσεις που αφορούν στη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών στις επιχειρήσεις.

ΜΕΤΡΟ 3: «Υποστηρικτικές ενέργειες»:

Στο μέτρο αυτό μπορούν να ενισχυθούν ενέργειες που υποστηρίζουν ή συμπληρώνουν τις δράσεις των λοιπών μέτρων του προγράμματος, όπως:

- μελέτες (τομεακές, διαχείρισης και αξιοποίησης πόρων της περιοχής, σχεδιασμού και ανάπτυξης συστημάτων ποιότητας, έρευνες αγοράς από συλλογικούς φορείς κ.λπ. – συμβουλευτικές υπηρεσίες), και
- προβολή και προώθηση τομέων και περιοχών από συλλογικούς φορείς.

ΜΕΤΡΟ 4: «Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς»:

Δράσεις που υποστηρίζουν τη στρατηγική ανάπτυξης του αγροτικού τουρισμού της περιοχής μπορούν να ενισχυθούν στο μέτρο αυτό. Δηλαδή δράσεις ανάδειξης και προστασίας του περιβάλλοντος και δράσεις που αναδεικνύουν την ταυτότητα της περιοχής μέσα από την αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι δράσεις αυτές απευθύνονται κυρίως σε φορείς του ευρύτερου Δημόσιου τομέα και το ποσοστό τους μπορεί να φθάσει στο 15% του συνολικού κόστους του προγράμματος.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

«Στήριξη συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών» που περιλαμβάνει:

ΜΕΤΡΟ 1: «Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Χώρας: διατοπική και διαπεριφερειακή συνεργασία»:

Ενισχύεται η ανάπτυξη της συνεργασίας των Ομάδων Τοπικής Δράσης που υλοποιούν πρόγραμμα LEADER+ μεταξύ τους ή με άλλες Ομάδες Τοπικής Δράσης (της LEADER I, LEADER II) ή με άλλους φορείς που συνδέονται με την αγροτική ανάπτυξη της Χώρας μας.

ΜΕΤΡΟ 2: «Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών – Διακρατική Συνεργασία»:

Ενισχύεται η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ Ομάδων Τοπικής Δράσης της Χώρας μας με Ομάδες Τοπικής Δράσης άλλου κράτους μέλους ή με ομοειδείς Αναπτυξιακούς Φορείς υπό ένταξη Χωρών, καθώς και τρίτων Χωρών.

Τα θέματα συνεργασίας πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη του αναμενόμενου αποτελέσματος από την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος και να εξυπηρετούν τη λογική και τη στρατηγική του.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3

«Δικτύωση» :

Περιλαμβάνει δύο μέτρα :

ΜΕΤΡΟ 1: «Λειτουργία δικτύου LEADER» και

ΜΕΤΡΟ 2: «Ελληνική Μονάδα Εμφύχωσης Δικτύου LEADER (Μ.Ε.Δ.)».

Στο Δίκτυο συμμετέχουν υποχρεωτικά όλες οι Ο.Τ.Δ. που εντάσσονται στον άξονα προτεραιότητας 1. Επίσης, προαιρετικά μπορούν να συμμετέχουν λοιπές Ο.Τ.Δ. και Φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση του μέτρου 2.1, καθώς και άλλοι φορείς αγροτικής ανάπτυξης.

Η Ελληνική Μονάδα Εμφύχωσης Δικτύου LEADER (Μ.Ε.Δ.) επιλέγεται μετά από διαγωνισμό ως υποστηρικτικός φορέας, που έχει στόχο την υποστήριξη των δράσεων, ενεργειών και εκδηλώσεων που είναι απαραίτητες για την διακίνηση της πληροφορίας μέσα στο Δίκτυο, όσο το Ελληνικό, όσο και το Ευρωπαϊκό.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4

«Διαχείριση – Παρακολούθηση – Αξιολόγηση του Προγράμματος»:

Αφορά δαπάνες που πραγματοποιούνται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για ενέργειες διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος LEADER+ σε επίπεδο Χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο:

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ LEADER:

Οι πρωτοβουλίες LEADER I και II, οι οποίες εφαρμόστηκαν στη Χώρα μας την τελευταία δεκαετία επέφεραν **σημαντικά αποτελέσματα** στον αγροτικό χώρο.

Στα πλαίσια της πρωτοβουλίας **LEADER I** υλοποιήθηκαν 25 προγράμματα ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης από αντίστοιχες Ομάδες Τοπικής Δράσης, ύψους Δημόσιας Δαπάνης **70 εκ. euro** περίπου.

Συνολικά υλοποιήθηκαν **1732** έργα και δράσεις, από τα οποία τα 163 αφορούσαν ενέργειες τεχνικής στήριξης στην αγροτική ανάπτυξη και στους Φορείς Υλοποίησης, τα 154 επαγγελματική κατάρτιση, τα 807 επενδύσεις αγροτουρισμού, τα 258 επενδύσεις μικρών επιχειρήσεων και βιοτεχνιών, τα 264 επενδύσεις αξιοποίησης και εμπορίας της γεωργικής, δασοκομικής και αλιευτικής παραγωγής, τα 86 επενδύσεις αξιοποίησης και προστασίας περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Στα πλαίσια της πρωτοβουλίας **LEADER II** εγκρίθηκε η εφαρμογή τοπικών προγραμμάτων 49 Ομάδων Τοπικής Δράσης και 7 θεματικών προγραμμάτων Συλλογικών Φορέων. Συνολικά εγκρίθηκε η υλοποίηση **3.270** έργων και δράσεων, η συνολική Δημόσια Δαπάνη των οποίων ανέρχεται σε **210,7 εκ. euro** περίπου. Ειδικότερα, εγκρίθηκαν 2 σχέδια απόκτησης ικανοτήτων, 70 δράσεις στα πλαίσια της τεχνικής στήριξης των Φορέων Υλοποίησης, 160 περίπου καταρτίσεις, 1150 έργα αγροτικού τουρισμού και ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού, 508 επενδύσεις μικρών επιχειρήσεων και βιοτεχνιών, 765 έργα αξιοποίησης και εμπορίας γεωργικής, δασοκομικής και αλιευτικής παραγωγής, 600 επενδύσεις προστασίας και ανάδειξης περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς και 16 σχέδια διακρατικής συνεργασίας.

Επιχειρώντας έναν ποιοτικό απολογισμό της επίδρασης των πρωτοβουλιών αυτών διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

- Έφεραν τις τοπικές κοινωνίες σε επαφή με τη λογική των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και καλλιέργησαν στον τοπικό πληθυσμό την ανάγκη ενεργοποίησής του για συμμετοχή τόσο στο σχεδιασμό, όσο και στην εφαρμογή πρωτοβουλιών που θα του δώσουν νέες διεξόδους απασχόλησης και εισοδημάτων.
- Αφυπνίσθηκε το τοπικό επιστημονικό δυναμικό και δημιουργήθηκαν “τοπικοί πυρήνες” που στην πλειοψηφία τους, επιτέλεσαν το ρόλο που τους ανατέθηκε, δηλαδή αυτόν των αναπτυξιακών εκείνων μονάδων, που αναλαμβάνουν να εντοπίσουν τις ανάγκες της περιοχής τους σε συνεργασία με τον τοπικό πληθυσμό, να προτείνουν ολοκληρωμένες λύσεις ανάπτυξης και να εφαρμόσουν τη διαδικασία της αποκεντρωμένης χρηματοδότησης – ενίσχυσης και παρακολούθησης των έργων με διαφάνεια και ευελιξία.
- Έγινε κατανοητή η ανάγκη σχεδιασμού και υλοποίησης ολοκληρωμένων παρεμβάσεων με έμφαση στην αξιοποίηση έργων και δραστηριοτήτων, που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται στα πλαίσια άλλων προγραμμάτων, ώστε να υπάρχουν πολλαπλασιαστικά οφέλη για τις περιοχές.
- Δόθηκε η δυνατότητα “διαφοροποίησης της απασχόλησης και της παραγωγής” και προώθησης της τοπικής παραγωγής με αυξημένη προστιθέμενη αξία.
- Αποκτήθηκε εμπειρία και αναπτύχθηκαν νέες μέθοδοι προγραμματισμού και διοίκησης με κατεύθυνση την άμεση στήριξη των κοινών τοπικών πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.
- Ενισχύθηκαν μικρές επενδυτικές πρωτοβουλίες, προωθήθηκε η τοπική αγροτική παραγωγή, αξιοποιήθηκαν τα τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, αναδείχθηκαν αξιόλογοι φυσικοί και ιστορικοί χώροι και δημιουργήθηκαν προϋποθέσεις εναλλακτικού εισοδήματος.
- Δόθηκε η δυνατότητα πρόσβασης του πληθυσμού των περιοχών παρέμβασης στις νέες τεχνολογίες για τον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας παραγωγής, πληροφόρησης και επικοινωνίας (χρήση πληροφορικής και τεχνική στήριξη) με αποτέλεσμα να δοθούν νέες διέξοδοι στην ανταγωνιστικότητα της κάθε περιοχής.
- Στηρίχθηκε η καινοτομία και η μεταφορά της σαν “πολλαπλασιαστής” που δρα σε όλα τα επίπεδα έκφρασης των κατοίκων της υπαίθρου.

- Δημιουργήθηκαν και διατηρήθηκαν θέσεις εργασίας σε περιοχές με έντονα προβλήματα ανεργίας και αυτό λειτούργησε θετικά, στο μέτρο του δυνατού, στον περιορισμό της εσωτερικής μετανάστευσης.
- Έγινε κατανοητή η σημασία της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ αγροτικών περιοχών της Ελλάδας και άλλων αγροτικών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για προβληματισμό και σωστή προετοιμασία του αγροτικού πληθυσμού με σκοπό την αντιμετώπιση των πιθανών προβλημάτων που θα επιφέρει η αναμόρφωση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Ωστόσο και παρά τα παραπάνω θετικά αποτελέσματα, η εφαρμογή των πρωτοβουλιών συνάντησε και δυσχέρειες, οι οποίες λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη κατά το σχεδιασμό του παρόντος προγράμματος. Τα σημαντικότερα από τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν είναι:

- Εξαιτίας της ανάγκης κάλυψης διαπιστωμένων αναγκών πολλών περιοχών, εγκρίθηκε σχετικά μεγάλος αριθμός τοπικών προγραμμάτων, γεγονός, που σε συνδυασμό με τους μικρούς σχετικά διαθέσιμους πόρους, οδήγησε στη μη αποτελεσματική συγκέντρωση οικονομικών πόρων και την επιλογή Φορέων μικρής σχετικά δυναμικότητας, με συνέπεια την μη αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας, τη μη κινητοποίηση όλων των συντελεστών παραγωγής και την ύπαρξη προγραμμάτων πολλών ταχυτήτων που οδήγησαν σε μείωση της συνοχής και της ισόρροπης αποτελεσματικότητας του Εθνικού προγράμματος.
- Στην προσπάθεια κάλυψης των μεγάλων αναγκών, σε ορισμένες περιοχές, οι υιοθετηθέντες στόχοι ήταν λιγότερο ρεαλιστικοί, ξεκάθαροι και υλοποιήσιμοι, ενώ οι δεσμοί μεταξύ των προτεινόμενων ενεργειών ήταν χαλαροί, με συνέπεια τη μειωμένη αποτελεσματικότητα και ποιοτική διαφοροποίηση στις περιοχές αυτές.
- Παρατηρήθηκαν ευάλωτες εταιρικές σχέσεις, γεγονός που οφείλεται κυρίως στο ότι ορισμένοι Φορείς συγκροτήθηκαν με στόχο μόνο την ανάληψη υλοποίησης του συγκεκριμένου προγράμματος. Σε αυτές τις περιπτώσεις η δημιουργία των Φορέων αυτών δεν αποτέλεσε προϊόν

προβληματισμού των τοπικών εταίρων για την καθιέρωση μιας συνεχούς αναπτυξιακής διαδικασίας στην περιοχή τους, πράγμα που επηρέασε σημαντικά τόσο τη διοικητική διάρθρωση, όσο και τον τρόπο λειτουργίας τους, ο οποίος αποδείχθηκε λιγότερο αποτελεσματικός.

- Σε πολλές περιπτώσεις, παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στην εφαρμογή των προγραμμάτων, γεγονός που οφείλεται στη μη ετοιμότητα των φορέων υλοποίησης, στην έλλειψη εμπειρίας στη διαχείριση ευρωπαϊκών προγραμμάτων και στις διαδικασίες διαχείρισης δημόσιου χρήματος από ορισμένους Φορείς Υλοποίησης.
- Η πρωτοτυπία της LEADER για αποκεντρωμένη συνολική επιχορήγηση μέσω *“τοπικών διαχειριστικών και αναπτυξιακών δομών”* είχε σαν συνέπεια να εφαρμοσθούν διαδικασίες για την ορθολογική διαχείριση του δημόσιου χρήματος που, κατά κανόνα, ήταν χρονοβόρες.
- Η κάλυψη της ίδιας συμμετοχής αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα έγκαιρης υλοποίησης του προγράμματος και ιδιαίτερα στις περισσότερες μειονεκτικές περιοχές. Το γεγονός αυτό παρατηρήθηκε κυρίως στους μικρούς ΟΤΑ.
- Το ιδιοκτησιακό καθεστώς, το οποίο, σε ορισμένες περιπτώσεις δεν ήταν σαφές, είχε ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην έναρξη των εργασιών ή και την εξαίρεση έργων από το πρόγραμμα.
- Καθυστερήσεις που διαπιστώθηκαν κυρίως στην υλοποίηση δημοσίων έργων, εξαιτίας των αναγκαίων χρονοβόρων διαδικασιών δημοπράτησης και ανάθεσης.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ LEADER:

Ο αγροτικός χώρος των κρατών μελών της Ε.Ε. αναμένεται να καταστεί πεδίο σημαντικών αλλαγών στα επόμενα χρόνια τόσο ως προς τα πρότυπα παραγωγής, λόγω διαφοροποίησης της ζήτησης από τους Ευρωπαίους καταναλωτές, όσο και ως προς την απασχόληση, σαν συνέπεια της πολυδραστηριότητας και των νέων ειδικεύσεων.

Για να αντεπεξέλθει η ύπαιθρος στις νέες προκλήσεις για βιώσιμη ανάπτυξη θα πρέπει να κάνει, όπως προαναφέρθηκε, ποιοτική στροφή και να στηρίξει τη «διαφοροποίηση της παραγωγής και των μέσων».

Η αναγκαία διαφοροποίηση της παραγωγής και των μέσων, για να είναι συμπληρωματική και αποτελεσματική, θα πρέπει να αποτελεί προϊόν ορισμένων

βασικών αρχών και να συνδυάζει τις παρακάτω προϋποθέσεις, που χαρακτηρίζουν την πρωτοβουλία LEADER:

- Ενεργή συμμετοχή των ανθρώπων της υπαίθρου, για τους οποίους γίνονται προσπάθειες ανάκαμψης, στην αιφόρο ανάπτυξη της περιοχής τους.
- Διαχείριση των πόρων της πρωτοβουλίας μέσω της δημιουργούμενης οριζόντιας εταιρικής σχέσης σε κάθε περιοχή παρέμβασης.
- Ολοκληρωμένος και πολυτομεακός σχεδιασμός με παράλληλη διασύνδεση των ενεργειών μεταξύ τους.
- Ανάπτυξη συνεργασιών σε κρατικό ή διακρατικό επίπεδο που συμβάλλει στην εξωστρέφεια της κάθε περιοχής και της οικονομίας της.
- Νέα προσέγγιση στην ανάπτυξη της υπαίθρου, η οποία θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από δράσεις που στοχεύουν στην πολυαπασχόληση και στην πολλαπλή δημιουργία εισοδήματος από εναλλακτική ή συμπληρωματική απασχόληση.
- Ενεργοποίηση και επένδυση της τοπικής ενδογενούς ιδιωτικής αποταμίευσης, που αποτελεί τη βάση αυτοτροφοδοτούμενης βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης.

Δεδομένου ότι, κατά την 3^η προγραμματική περίοδο, η λογική της LEADER διαχέεται στα mainstream αναπτυξιακά προγράμματα, η πρωτοβουλία LEADER+ καλείται να ανακαλύψει νέους τρόπους, διεξόδους και δεσμούς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των περιοχών παρέμβασης της, ιδίως μέσω της προώθησης πιλοτικών εφαρμογών, που θα δώσουν τη δυνατότητα αύξησης της προστιθέμενης αξίας των παρεμβάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο:

Leader + Νομού Ηλείας:

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται αναλυτικά τα στοιχεία του τοπικού προγράμματος leader+ του **Νομού Ηλείας**, το οποίο διαχειρίζεται η Αναπτυξιακή Ολυμπίας Α.Ε.

Η περιοχή παρέμβασης του Προγράμματος LEADER+ είναι οι ορεινές και μειονεκτικές περιοχές του Ν. Ηλείας (Οδηγία 75/268/ΕΟΚ) και περιλαμβάνει τους εξής δήμους:

- ΑΛΙΦΕΙΡΑΣ, ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ, ΛΑΜΠΕΙΑΣ, ΠΗΝΕΙΑΣ, ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ, ΛΑΣΙΩΝΟΣ, ΦΟΛΟΗΣ.
- Και τμήματα των Δήμων : ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ - ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ - ΒΟΥΠΡΑΣΙΑΣ - ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΟΣ - ΩΛΕΝΗΣ- ΖΑΧΑΡΩΣ - ΙΑΡΔΑΝΟΥ

με συνολικό πληθυσμό 56.598 κατ. (Απογρ. 2001) και έκταση 1555,7 χιλ. στρ.

Έως και του τέλους του 2006 έχουν εκδοθεί **5 συνολικά προκηρύξεις** από τις οποίες οι **3** προκηρύξεις αφορούν ιδιωτικά έργα και οι **2** προκηρύξεις αφορούν δημόσια έργα.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+ Νομού Ηλείας						
	1η	2η	3η	4η	5η	6η
Υπεβλήθησαν	13	3	13	35	18	4
Εγκρίθηκαν	7	2	9	19	15	4
Υλοποιούνται (Συμβατοποιημένα)	5	2	5	19	10	4
Απεντάχθηκαν	2	0	4	-	5	-
Ολοκληρώθηκαν	5	2	3	-	6	-

1^η προκήρυξη από 24/6/2003 ως 22/8/2003

Συνολικός προϋπολογισμός προκήρυξης **3.371.181,82 €**

Δημόσια Δαπάνη : **1.821.150,00€**

Προτάσεις που κατατέθηκαν	13
Προτάσεις που εγκρίθηκαν	7
Προτάσεις που ολοκληρώθηκαν	3
Προτάσεις που απεντάχθηκαν	2

Συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός προτάσεων **1.444.927,89€**

Συνολική Δημόσια Δαπάνη εγκεκριμένων προτάσεων **789.722,82€**

Έργα που εντάχθηκαν με την 1^η Προκήρυξη

ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/3/2008	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΜΒΑΣΙΟ ΠΟΙΗΜΕΝΑ	ΕΧΟΥΝ ΑΠΕΝΤΑΧΘΕΙ	ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΥΡΩΘΕΙ
1.2.2.6 Έκσυγχρονισμός υφισταμένου εργαστηρίου παρασκευής παραδοσιακών ζυμαρικών	37.604,93	20.682,71	20.682,71	100,00%	1		1
1.2.1.3 Βελτίωση Υφιστάμενης Υποδομής Εστίασης	103.082,86	56.695,57	56.695,57	100,00%	1		1
1.2.1.5 Γραφείο Εναλλακτικού Τουρισμού Κέντρο Οργάνωσης Πληροφόρησης Αγροτικού Τουρισμού	64.888,22	35.688,52	35.688,52	100,00%	1		1
1.2.1.4 Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού	433.614,84	238.488,16	238.139,59	99,85%	1		
1.2.2.1 Μονάδα παραγωγής καλλιντικών	240835,42	132.459,48	132.459,48	100,00%	1		1
1.2.2.2 Παραγωγή Αδρανών Υλικών	432.367,65	237.802,21	0,00	0,00%		1	
1.2.2.3 Ίδρυση Μονάδας Τυποποίησης Ελαιολάδου	94.692,00	47.346,00	0,00	0,00%		1	

2^η προκήρυξη από 5/5/2003 ως 23/4/2003

Συνολικός προϋπολογισμός προκήρυξης 36990,00€
Δημόσια Δαπάνη : **36.990,00€**

Προτάσεις που κατατέθηκαν	3
Προτάσεις που εγκρίθηκαν	2
Προτάσεις που ολοκληρώθηκαν	2

Συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός προτάσεων **36.990,00€**
Συνολική Δημόσια Δαπάνη εγκεκριμένων προτάσεων **36.990,00€**

ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/3/2008	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΜΒΑΣΙΟ ΠΟΙΗΜΕΝΑ	ΕΧΟΥΝ ΑΠΕΝΤΑΧΘΕΙ	ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ
ΔΡΑΣΗ							
1.3.2.1 (Μελέτη Αρχ.Ολυμπίας)	22.590,00	22.590,00	22.590,00	100,00%	1		1
1.3.2.2 (Μελέτη Δικτύωσης)	14.400,00	14.400,00	14.400,00	100,00%	1		1

3^η προκήρυξη από 17/3/2004 ως 6/7/2004

Συνολικός προϋπολογισμός προκήρυξης **4.176.253,91€**

Δημόσια Δαπάνη : **2.307.427,17 €**

Προτάσεις που κατατέθηκαν	13
Προτάσεις που εγκρίθηκαν	12
Προτάσεις που ολοκληρώθηκαν	2
Προτάσεις που απεντάχθηκαν	2

Συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός προτάσεων **1.812.901,83€**

Συνολική Δημόσια Δαπάνη εγκεκριμένων προτάσεων **1.003.004,15€**

Το πρόγραμμα ως 31/12/2005

ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/3/2008	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΜΒΑΣΙΟ ΠΟΙΗΜΕΝΑ	ΕΧΟΥΝ ΑΠΕΝΤΑΧΘΕΙ	ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΥΡΩΘΕΙ
1.2.1.4 ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	237.816,60	130.799,13	111.797,52	85,47%	1		
1.2.1.1 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ, 3 ΑΣΤΕΡΩΝ	440.000,00	242.000,00	0,00	0,00%		1	
1.2.1.7 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	19.266,55	10596,60	10.596,60	100,00%	1		1
1.2.1.1 ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΜΕ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΠΙΣΑ	371.879,72	204533,85	204.533,85	100,00%	1		1
1.2.1.6 ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ ΔΙΑΣΕΛΩΝ	45.267,00	24896,85	24.896,85	100,00%	1		1
1.2.2.3 ΙΔΡΥΣΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΑΣΤΕΛΙΩΝ	151.291,06	75645,53	75645,53	100,00%	1		1
1.2.2.3 ΙΔΡΥΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	145.202,00	72601,00	72.601,00	100,00%	1		1
1.2.1.5. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ	54.201,54	29810,85	29.810,85	100,00%	1		1
1.2.3.2 Οργάνωση και διαχείριση τοπικού συμφώνου ποιότητας για τον τουρισμό	100.000,00	0,00	0,00	0,00%	1	1	
1.2.3.1 Τυποποίηση Ελαιολάδου, HACCP	7.500,00	5.625,00	5.625,00	100,00%	1		1
1.2.3.1 Τυποποίηση Αρωματικών Φυτών, HACCP	9.100,00	6.825,00	6.825,00	100,00%	1		1
1.2.3.1 Ίδρυση βιοτεχνίας παραγωγής παστελιών HACCP	7.500,00	5.625,00	0,00	0,00%	1	1	

4^η προκήρυξη από 21/07/2004 ως 24/09/2004

Συνολικός προϋπολογισμός προκήρυξης **590.000,00€**

Δημόσια Δαπάνη : **558.750 €**

Προτάσεις που κατατέθηκαν **35**

Προτάσεις που εγκρίθηκαν **19**

Συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός προτάσεων

1.131.686,82€

Συνολική Δημόσια Δαπάνη εγκεκριμένων προτάσεων

1.022.203,54€

ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/3/2008	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΑ	ΕΧΟΥΝ ΑΠΕΝΤΑΧΘΕΙ	ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΥΡΩΘΕΙ
1.4.1.1 Αποκατάσταση περιοχών περιβαλλοντικής υποβάθμισης ποταμού Αχέροντα στην είσοδο του δ.δ. Πλουτοχωρίου	28.786,29	28.786,29	28.785,00	100,00%	1		1
1.4.1.1 Χώρος δασικής αναψυχής και διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων	46.237,00	46.237,00	46.236,80	100,00%	1		1
1.4.1.1 Μουσείο Πάρκο χλωρίδας ποταμού Αλφειού στο δ.δ. Καλυβακίων	42.220,00	42.220,00	0,00	0,00%	1	1	
1.4.1 Ανάδειξη -διαμόρφωση -συντήρηση μονοπατιών -Ιερά Μονή Ασκητή-Φαράγγια Γουμέρου	42.000,00	42.000,00	0,00	0,00%	1		
1.4.1.4 Δίκτυο μονοπατιών στο φαράγγι του Τρίωνα	0,00	72.827,31	0,00	0,00%		1	

1.4.1.4(Ανάδειξη-διαμόρφωση υφιστάμενου μονοπατιού(δ.δ. Λινίσταινας-κάστρο Κρεπτακόρε-<<Ωριάς> >)- Δήμος Ανδρίτσαινας	37.699,36	37.699,36	0,00	0,00%	1		
1.4.1.4 Δίκτυο μονοπατιών-ποδηλατοδρόμου στο Κρουονέρι-Καυκασιά - Κλαδέος-Ολυμπία	0,00	73.412,05	0,00	0,00%		1	
1.4.2.2 Ανάδειξη σήμανση σημείων δικτύου αρχαιοτήτων, Επαρχίας Ολυμπίας-ορεινής Ηλείας	42.000,00	42.000,00	0,00	0,00%	1		
1.4.2.2 Ανάδειξη παραδοσιακών βрусών	23.809,54	23.809,54	21.381,21	89,80%	1		1
1.4.2.2Ανάδειξη πέτρινης βρύσης στο δ.δ.Τρυπητής	19.480,51	19.480,51	18.374,00	94,32%	1		1
1.4.2.1 Ανάδειξη -συντήρηση-ανακατασκευή παραδοσιακών βрусών	28.000,00	28.000,00	15.138,75	54,07%	1		1
1.4.2.2 Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου ιστορικού μνημείου δ.δ. Ξενίων	24.504,02	24.504,02	0,00	0,00%			
1.4.2.2 Ανάδειξη Μονής Φραγκαπηδήματος	32.065,19	32.065,19	32.002,64	99,80%	1		1
1.4.2.3 Περιβαλλοντικό Μουσείο-Κέντρο Πληροφόρησης στο δρυοδάσος Φολόης	265.000,00	265.000,00	95.920,56	36,20%	1		
1.4.2.3 Λαογραφικό Μουσείο Νέας Φιγαλείας	86.600,00	86.600,00	80.484,25	92,94%	1		1
1.4.2.5 Σήμανση αξιοθέατων μνημείων, μονοπατιών, κόμβων, δικτύου, χαρτογραφήσεις	30.000,00	30.000,00	0,00	0,00%	1		
1.4.3.1 Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων	20.000,00	15.000,00	14.168,99	94,46%	1		1
1.4.3.2 Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων	80.000,00	60.000,00	60.000,00	100,00%	1		1

Διαμόρφωση-Ανάδειξη Και Συντήρηση Υφιστάμενου Δικτύου Μονοπατιών Δήμου Λασιώνος Ι)Φαράγγι Αντρωνίου, ΙΙ)Δασικό Χωριό Δ.Δ. Κρυσβρυσσης-Λιβαδιά Κρυσβρυσσης-Κεφαλοβρυσσο Τσιπιανων-Άγιος Ανδρέας-Σπήλαιο Μαρκιανου-Αγία Παρασκευή, ΙΙΙ)Δ.Δ. Αγίας Τριάδας	23.139,16	23.139,16	0,00	0,00%	1		
---	-----------	-----------	------	-------	---	--	--

5η προκήρυξη από 25/2/2005 ως 25/4/2005

Συνολικός προϋπολογισμός προκήρυξης **2.983.278,68€**
 Δημόσια Δαπάνη : **1.631.223,26 €**

Προτάσεις που κατατέθηκαν	18
Προτάσεις που εγκρίθηκαν	15
Προτάσεις που συμβασιοποιήθηκαν	11
Προτάσεις που απεντάχθηκαν	5

Συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός προτάσεων **3.408.434,34€**
 Συνολική Δημόσια Δαπάνη εγκεκριμένων προτάσεων **1.872.223,25€**

ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/3/2008	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΑ	ΕΧΟΥΝ ΑΠΕΝΤΑΧΘΕΙ	ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΥΡΩΘΕΙ
1.2.1.1 Τουριστικές Επιπλωμένες Κατοικίες	438.574,66	241.216,06	168583,5525	69,89%	1		
1.2.1.1 Δημιουργία συγκροτήματος τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών	360.971,28	198.534,20	0,00	0,00%		1	

1.2.1.1 Δημιουργία συγκροτήματος τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών	361.471,28	198.809,20	0,00	0,00%		1	
1.2.1.1 Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες	269.168,95	148.042,92	0,00			1	
1.2.1.3 Επισκέψιμο αγρόκτημα	440.000,00	242.000,00	69237,366	28,61%	1		
1.2.1.4 Κατασκήνωση- Η χώρα της Περιπέτειας	42.745,00	23.509,75	23.509,75	100,00%	1		1
1.2.2.1 ίδρυση παραδοσιακού ξυλουργείου	95.710,34	52.640,69	52.640,69	100,00%	1		1
1.2.2.3 Ελαιόλαδο Κλαδέου	429.740,00	214.870,00	213.590,02	99,40%	1		1
1.2.2.3 Ελαιόλαδο Καλλιδόνας	392.058,79	196.029,40	150.032,84	76,54%	1		
1.2.2.3 Τυποποίηση ελαιολάδου	271.377,00	135.688,50	0,00	0,00%		1	
1.2.2.4 Βιοτεχνία παραγωγής και τυποποίησης μελιού	71.103,00	35.551,50	28.541,82	80,28%	1		1
1.2.2.11 Αποπεράτωση παιδικού σταθμού	410.544,64	225.799,55	204.657,34	90,64%	1		
1.2.2.11 Επιχείρηση υδρευτικών & αρδευτικών υπηρεσιών για τουριστικές εγκαταστάσεις	52.351,00	28.793,30	0,00	0,00%		1	
1.2.2.12 Εκσυγχρονισμός ξυλουργικής βιοτεχνίας	83.940,82	46.167,45	46.167,45	100,00%	1		1
1.2.3.1 Ελαιόλαδο Καλλιδόνας HACCP	9.500,00	7.125,00		0,00%	1	1	
1.2.3.1 Ελαιόλαδο Κλαδέου, HACCP	9.000,00	6.750,00		0,00%	1	1	
Σύνολο	3.738.256,76	2.001.527,53	956.960,83	7,45	11,00	7,00	5,00

6^η προκήρυξη

1.3.3. προκήρυξη από 8/9/2006 ως 2/11/2006

Συνολικός προϋπολογισμός προκήρυξης **238.571,43€**
Δημόσια Δαπάνη : **167.000,00€**

Προτάσεις που κατατέθηκαν **5**
Προτάσεις που εγκρίθηκαν **5**

Συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός προτάσεων
603.570,00€

Συνολική Δημόσια Δαπάνη εγκεκριμένων προτάσεων
404.999,00€

&

1.2.2. 1.4.2 προκήρυξη από 4/10/2006 ως 27/11/2006

Συνολικός προϋπολογισμός προκήρυξης **363.780,65€**
Δημόσια Δαπάνη : **355.405,65€**

Προτάσεις που κατατέθηκαν **7**
Προτάσεις που εγκρίθηκαν **7**

Συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός προτάσεων
973.443,98€

Συνολική Δημόσια Δαπάνη εγκεκριμένων προτάσεων
965.068,98€

ΔΡΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		ΑΠΟΡΡΟΦΗΣ Η ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/3/2008	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΑ	ΕΧΟΥΝ ΑΠΕΝΤΑΧΘΕΙ	ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ
1.2.2.3 ΙΔΡΥΣΗ ΤΥΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	245.394,56	122.697,28	235119,5	117.559,75	95,81%	1		
1.2.2.6 ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ ΕΔΕΣΜΑΤΩΝ-ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	396.908,14	218.299,48	376151,95	206.883,57	94,77%	1		
1.2.2.12 ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΖΥΜΑΡΙΚΩΝ ΠΑΝ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ & ΙΩΑΝΝ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΟΕ	38.800	21.340,00	38719,1	21.295,51	99,79%	1		
1.2.3.2 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΓΗΣ	116.000,00	87.000,00	15.005,13	11.253,85	12,94%	1		
1.3.3.2 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ν.ΗΛΕΙΑΣ -ΤΕΔΚ Ν.ΗΛΕΙΑΣ	141.000	98.700,00	0,00	0,00	0,00%	1		
1.3.3.2 ΣΤΑΘΜΟΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΟΡΕΙΝΩΝ ΔΗΜΩΝ ΖΩΝΗΣ LEADER+ Ν.ΗΛΕΙΑΣ - Ν.Α. ΗΛΕΙΑΣ	142.097,10	99.467,97	0,00	0,00	0,00%	1		
1.3.3.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ Δ.ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ - ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ	57.400	40.180,00	0,00	0,00	0,00%	1		
1.3.3.2 ΠΡΟΒΟΛΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ Δ.ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΟΣ- ΔΗΜΟΣ ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΟΣ	45.000	31.500,00	0,00	0,00	0,00%	1		

1.4.3.2 ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ - ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΟΛΟΗΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ	33500	25.125,00	0,00	0,00	0,00%	1		
1.4.1.4 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΣΤΟΜΙΟ ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ, ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΦΑΡΑΓΓΙ ΝΕΔΑ, ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΕΣ ΣΤΟΜΙΟΥ	28900	28.900,00	0,00	0,00	0,00%	1		
1.4.1.4 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ-ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΜΟΝΟΠΑΤΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΣΙΩΝΟΣ - ΦΑΡΑΓΓΙ ΑΝΤΡΩΝΙΟΥ, ΔΗΜΟΣ ΛΑΣΙΩΝΑΣ	19795,35	19.795,35	0,00	0,00	0,00%	1		
1.4.1.4 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΣΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΟΥ ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ(ΚΟΥΜΑΝΙ-ΝΕΜΟΥΤΑ)- ΔΗΜΟΣ ΦΟΛΟΗΣ	32000	32.000,00	0,00	0,00	0,00%	1		
1.4.1.4 ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ-ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Δ.Δ. ΛΑΜΠΕΙΑΣ-ΑΣΤΡΑ- ΔΗΜΟΣ ΛΑΜΠΕΙΑΣ	16500	16.500,00	0,00	0,00	0,00%	1		
1.4.2.1 ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΒΡΙΝΑ - ΔΗΜΟΣ ΣΚΙΑΛΟΥΝΤΟΣ	161000	161.000,00	0,00	0,00	0,00%	1		
1.4.2.1 ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΛΙΝΙΣΤΑΙΝΑ - ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ	56000	56.000,00	0,00	0,00	0,00%	1		

1.4.2.1 ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΑ - ΔΗΜΟΣ ΩΛΕΝΗΣ	72971,99	72.971,99	0,00	0,00	0,00%	1		
1.4.2.1 ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ Ν.ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ - ΔΗΜΟΣ ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ	46000	46.000,00	0,00	0,00	0,00%	1		
1.4.2.1 ΟΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΙΣΜΟ ΑΝΤΡΩΝΙΟΥ - ΔΗΜΟΣ ΛΑΣΙΩΝΟΣ	142500	142.500,00	0,00	0,00	0,00%	1		
1.4.2.1 ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ - ΔΗΜΟΣ ΖΑΧΑΡΩΣ	100000	100.000,00	0,00	0,00	0,00%	1		
Σύνολο	1.891.767,14	1.419.977,07	664.995,68	356.992,68	3,03	19,00	0,00	0,00

Το πρόγραμμα LEADER+ της Ηλείας προωθεί την αξιοποίηση της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής με παράλληλη ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων μέσω της αξιοποίησης της τοπικής παραγωγής και των τοπικών πόρων. Έτσι, παρατηρούμε ότι στον τομέα της αξιοποίησης της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής κληρονομιάς υλοποιούνται 13 έργα, όσα ακριβώς είναι και τα έργα που υλοποιούνται στους τομείς της βιοτεχνίας και της μεταποίησης (13 έργα). Επίσης, διαφαίνεται η προσπάθεια ανάπτυξης τουριστικών δραστηριοτήτων με την υλοποίηση έργων δημιουργίας μονάδων διανυκτέρευσης (4 έργα), δημιουργίας μονάδων εστίασης (1 έργο) και ανάπτυξης υπηρεσιών εναλλακτικού τουρισμού (4 έργα).

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΜΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ:

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟ:

Δ.Ανδρίτσαινας

Αναπαλαίωση παραδοσιακού κτιρίου και μετατροπή σε καταλύματα	315.700
Αναψυκτήριο Λινίσταινας " Ο Άγιος Γεώργιος "	79.542
Δίκτυο μονοπατιών στο φαράγγι Τρίτωνα	72.827
Επιχειρησιακός σχεδιασμός προβολής δ.Ανδρίτσαινας	57.400
Εκσυγχρονισμός βιοτεχνίας παραδοσιακών ζυμαρικών	38.800
Ανάδειξη, διαμόρφωση υφιστάμενου μονοπατιού (δδ Λινίσταινας, κάστρο Κρεπτακόρε)	37.699
Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων (Φανάρι)	20.000
Οικιστικές παρεμβάσεις στον οικισμό Λινίσταινας	5.600
Σύνολο:	627.568

Δ.Ζαχάρως

Ανάπλαση χώρων παραδοσιακού οικισμού Ταξιάρχων	100.000
Τυποποίηση ελαιολάδου Καλλίδονας	329.058
Ελαιόλαδο Καλλίδονας HACCP	9.500
Σύνολο:	438.558

Δ.Λασιώνος

Οικιστικές παρεμβάσεις στον οικισμό Αντρωνίου	142.500
Ολοκληρωμένο πρόγραμμα προβολής φυσικών πόρων και πολιτιστικών μνημείων	50.817
Διαμόρφωση, ανάδειξη, συντήρηση υφιστάμενου μονοπατιού:	23.139
i) φαράγγι Αντρωνίου	
ii) δδ Αγίας Τριάδας	
iii) δασικό χωριό Κρυόβρυσης, Λιβάδια Κρυόβρυσης	
iv) Κεφαλόβρυσο Τσιπιάνων, σπήλαιο Μαρκιανού,	
Σύνολο:	216.456

Δ.Αρχαίας Ολυμπίας

Ελαιόλαδο Κλάδεου	429.740
Ενοικιαζόμενα δωμάτια με εστιατόριο στην Αρχαία Πίσα (Μιράκα)	371.879
Δημιουργία συγκροτήματος τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών	360.971
Βελτίωση υφιστάμενης υποδομής εστίασης (Μιράκα)	103.082
Δίκτυο μονοπατιών, ποδηλατοδρόμου στο Κρυονέρι, Καυκανιά, Κλάδεος	73.412
Κέντρο οργάνωσης προβολής αγροτουρισμού	64.888
Ανάδειξη, σήμανση σημείων δικτύου αρχαιοτήτων	42.000
Τυποποίηση ελαιολάδου, Κλαδέου HACCP	9.000
Τυποποίηση ελαιολάδου HACCP	7.500

Σύνολο: **1.462.472**

Δ.Λαμπείας

Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα διαμερίσματα 4 κλειδιών	212.000
Εργαστήριο ζυμαρικών	28.000
Προβολή δ.Λαμπείας	25.732
Δίκτυο διαδρομών, μονοπατιών σύνδεσης πολιτιστικών στοιχείων και φυσικού περιβάλλοντος	16.500
Σύνολο:	282.232

Δ.Πηνειάς

Ανάδειξη, συντήρηση, ανακατασκευή παραδοσιακών βрусών Τζαμί	42.000
Προβολή, ανάδειξη φυσικών πόρων με σκοπό την προσέλκυση επενδυτών και τουριστών	25.000
Σύνολο:	67.000

Δ.Σκιλλούντος

Επέκταση περιβαλλοντικού κατασκηνωτικού κέντρου Φρίξας	433.614
Οικιστικές παρεμβάσεις Βρίνας	161.000
Αρτοποιείο Διασέλλων	45.267
Προβολή, προώθηση δ.Σκιλλούντος	45.000
Μουσείο, Πάρκο χλωρίδας ποταμού Αλφειού, δδ Καλυβακίων	42.000
Αποκατάσταση περιοχών περιβαλλοντικής υποβάθμισης ποταμού Αχέροντα Πλουτοχωρίου	28.786
Εκσυγχρονισμός καφενείου και επέκταση σε ψησταριά στο Γραίκα	28.700
Ανάδειξη πέτρινης βρύσης δδ Τρυπητής	19.480
Σύνολο:	803.847

Δ.Φιγαλείας

Λαογραφικό μουσείο	86.600
Οικιστικές παρεμβάσεις στον οικισμό Φιγαλείας	46.000
Διαμόρφωση, ανάδειξη, συντήρηση υφιστάμενου δικτύου μονοπατιών: i) Φαράγγι Νέδα ii) Καταρράκτες Στομίου	28.900
Σύνολο:	161.500

Δ Φολόης

Περιβαλλοντικό μουσείο, Κέντρο πληροφόρησης δρυόδασος Φολόης	265.000
Αναψυκτήριο Κούμανι	216.000
Εκσυγχρονισμός παραδοσιακού εργαστηρίου ξύλου	165.544
Διοργάνωση, παρουσίαση φωτογραφικής έκθεσης " Σύλλογος Φολοητών Ηλείας "	33.500
Διαμόρφωση, συντήρηση υφιστάμενων μονοπατιών στο φαράγγι Ερύμανθου ποταμού	32.000
Βελτίωση κέντρου εστίασης	19.632
Σύνολο:	731.676

Δ.Ωλένης

Παρασκευαστήριο εδεσμάτων στην Κλινδιά	396.908
Ίδρυση τυροκομείου (Γούμερο)	245.395
Αποκατάσταση ιστορικού Νερόμυλου, Λατζόι	178.500
Ίδρυση βιοτεχνίας παραγωγής παστελιών	175.700

Οικιστικές παρεμβάσεις στον οικισμό Κουτσοχέρας	72.972
Ανάδειξη, διαμόρφωση, συντήρηση μονοπατιών; Ιερά Μονή Ασκητή και φαράγγια Γουμέρου	42.000
Ανάδειξη Μονής Φραγκοπηδήματος, Ιερά Μητρόπολη Ηλείας και Ωλένης	34.067
Σύνολο:	1.145.542

Επιπλέον έργα που εντάχθηκαν:

Επισκέψιμο αγρόκτημα	440.000
Δημιουργία ξενοδοχείου τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων, 3 αστέρων	440.000
Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες	438.574
Παραγωγή αδρανών υλικών	432.367
Αποπεράτωση παιδικού σταθμού	410.544
Δημιουργία συγκροτήματος τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών	361.471
Μονάδα παραγωγής καλλυντικών	240.835
Ίδρυση μονάδας τυποποίησης ελαιολάδου	239.894
Κέντρο εναλλακτικού τουρισμού	237.816
Οργάνωση και διαχείριση τοπικού συμφώνου ποιότητας για τον τουρισμό	100.000
Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων	100.000
Ίδρυση παραδοσιακού ξυλουργείου	95.710
Εκσυγχρονισμός ξυλουργικής βιοτεχνίας	83.940
Βιοτεχνία παραγωγής και τυποποίησης μελιού	71.103
Τυποποίηση αρωματικών φυτών	54.201
Επιχείρηση υδρευτικών και αρδευτικών υπηρεσιών για τουριστικές εγκαταστάσεις	52.351
Χώρος δασικής αναψυχής και διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων	46.237
Κατασκήνωση, "Η Χώρα της Περιπέτειας"	42.745
Σήμανση αξιοθέατων μνημείων, μονοπατιών, κόμβων, δικτύου, χαρτογραφήσεις	30.000
Συντήρηση, ανακατασκευή παραδοσιακών βрусών	28.000
Ανάδειξη παραδοσιακών βрусών	23.809
Τυποποίηση αρωματικών φυτών HACCP	9.100
Σύνολο:	3.978.697

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ		ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
1	ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΧΕΤΕ;	Κέντρο εστίασης MOUNTAIN BIKE
2	ΠΟΙΟ ΗΤΑΝ ΤΟ ΚΙΝΗΤΡΟ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΤΕΤΟΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;	Ένας τρόπος ανάπτυξης της περιοχής μέσω μιας ήπιας μορφής τουρισμού
3	ΠΟΥ ΕΔΡΕΥΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΑΣ;	Μέσα σε ένα καταπράσινο τοπίο στη Φο/
4	ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟ ΤΡΟΠΟ;	Η περιοχή της Ορεινής Ηλείας δυστυχώς είναι ακόμα υποανάπτυκτη και χρειάζεται ένα ειδικό πιλοτικό πρόγραμμα για αποτελεσματώσει την περιοχή, αλλάζον βέβαια και την συνείδηση της ντόπ κοινωvίας
5	ΠΟΣΕΣ ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΧΟΥΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;	Τα προϊόντα που καταναλώνονται σ επιχείρηση μας είναι τα περισσότερ ντόπια, συμβάλλοντας μ' αυτόν τον τρ ουσιαστικά και μακροπρόθεσμα
6	ΠΟΙΕΣ ΑΚΡΙΒΩΣ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΦΥΛΛΟ ΚΑΙ Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΑΥΤΕΣ;	Η επιχείρηση μας είναι οικογενεια μορφής και αυτοαποσχολούμαστε, άλλω αυτός είναι σκοπός μας να συμπληρώνω το ήδη χαμηλό αγροτικό μας εισόδημα
7	ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΕΜΦΕΡΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ;	Πιστεύουμε πως όχι, γιατί με την δημιουρ και άλλων τέτοιων καταστημά δημιουργείται μια καλύτερη ανταγωνιστικότερη αγορά
8	ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΕΧΕΤΕ ΕΚΠΛΗΡΩΣΕΙ ΤΟΥΣ ΑΡΧΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΑΣ;	Από την πρώτη κιόλας τριετία
9	ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΝΑ ΔΙΕΥΡΥΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΑΣ;	Με την δημιουργία ενός μικρού ξενά ενός μικρού οινοποιείου

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

Το Leader II είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη και αποτελεί τη συνέχεια του Leader I.

Εφαρμόστηκε κυρίως σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας, ώστε να ενισχυθεί η προσπάθεια ανάκαμψής τους και να βελτιωθεί η ποιότητα της ζωής των κατοίκων των περιοχών αυτών.

Ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας στη χώρα μας έχει οριστεί το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος αφορούν:

- * Στην ενθάρρυνση των υποδειγματικών τοπικών πρωτοβουλιών αγροτικής ανάπτυξης.
- * Στην παροχή στήριξης σε δράσεις καινοτόμου, υποδειγματικού και μεταβιβάσιμου χαρακτήρα, οι οποίες παρουσιάζουν τις νέες οδούς που μπορεί να ακολουθήσει η αγροτική ανάπτυξη.
- * Στην ανταλλαγή εμπειριών και στη μεταφορά τεχνογνωσίας.
- * Στην παροχή στήριξης σε προγράμματα διακρατικής συνεργασίας, τα οποία προέρχονται από τοπικούς φορείς των αγροτικών περιοχών.

Οι δράσεις της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Leader II προωθούνται από τις /Ομάδες Τοπικής Δράσης/ (ΟΤΔ). Στη χώρα μας τις Ομάδες Τοπικής Δράσης αποτελούν /Αναπτυξιακές Εταιρίες/ (ΑΝ. ΕΤ.), που είναι οι τοπικοί αναπτυξιακοί μηχανισμοί των παραγωγικών και κοινωνικών φορέων μιας αγροτικής περιοχής. Στρατηγικός στόχος των προγραμμάτων των ΑΝ. ΕΤ. είναι η συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο με παρεμβάσεις, που εξασφαλίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξή της, δίνουν τη δυνατότητα

συμπληρωματικού εισοδήματος και συμβάλουν στη μείωση της ανεργίας, στη διαφύλαξη των φυσικών πόρων και στην προστασία του περιβάλλοντος. Τα μέτρα, τα οποία περιλαμβάνει το πρόγραμμα Leader II αφορούν στην επαγγελματική κατάρτιση, στον αγροτουρισμό, στην παροχή στήριξης στις μικρές επιχειρήσεις, στην αξιοποίηση και εμπορία της γεωργικής και δασικής παραγωγής, της τοπικής αλιείας, στη διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος. Στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσής μας προβάλλονται οι επενδύσεις που αφορούν στον Αγροτουρισμό, μέσω του προγράμματος Leader II και συγκεκριμένα η /Δημιουργία και ο Εκσυγχρονισμός Αγροτουριστικών Καταλυμάτων/ (Μέτρο 3).

Η επιλογή για την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος πρωτοβουλίας LEADER+ στις περιοχές που προαναφέρονται (σελ.52) δε σημαίνει ότι αυτές δεν θα πρέπει να πληρούν και τα κριτήρια – προϋποθέσεις που διασφαλίζουν τη μέγιστη αποτελεσματικότητα / αποδοτικότητα των παρεμβάσεων. Οι επιμέρους αυτές προϋποθέσεις αφορούν στα:

- Αγροτικό χαρακτήρα (σύμφωνα με την πληθυσμιακή πυκνότητα και την απασχόληση στον πρωτογενή τομέα).
- Περιορισμένη έκταση.
- Ομοιογενές σύνολο από φυσικό-οικονομική-κοινωνική άποψη.
- Συνοχή και επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων και ειδικότερα πληθυσμό κατά κανόνα μεταξύ 10.000 και 100.000 κατοίκων. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτές προτάσεις για περιοχές κάτω των 10.000 κατοίκων (π.χ. νησιωτικές περιοχές).

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι να για τηρηθεί η ομοιογένεια, η συνοχή και η επάρκεια της κρίσιμης μάζας, δεν είναι απαραίτητο ο προσδιορισμός της περιοχής δράσης να συμπίπτει

υποχρεωτικά με τη διοικητική διαίρεση της Χώρας και δεν μπορεί να είναι αντικείμενο τεχνητής

κατάτμησης ή και συνένωσης.

Οι περιοχές στις οποίες εφαρμόζεται πρόγραμμα ολοκληρωμένης αγροτικής ανάπτυξης

(άξονας 7 του Ε.Π. "Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της υπαίθρου 2000-2006" και

Π.Ε.Π.) δεν εξαιρούνται καταρχήν από τις περιοχές εφαρμογής του επιχειρησιακού

προγράμματος πρωτοβουλίας LEADER+.

Ωστόσο, η εφαρμογή LEADER+ σε περιοχή που καλύπτεται και από ολοκληρωμένο

πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης είναι δυνατή μόνο για:

- δράσεις που καλύπτει το ευρύτερο πεδίο επιλεξιμότητας της LEADER+ (π.χ. θέματα

επιχειρηματικότητας ΕΤΠΑ, παρεμβάσεις NATURA 2000 εκτός δασικών και γεωργικών

εκτάσεων κ.λπ.),

- δράσεις και μέτρα που δε θα περιληφθούν τελικά στο σχεδιασμό του ολοκληρωμένου

προγράμματος και

- δράσεις που δρουν συμπληρωματικά και ενισχύουν την αποτελεσματικότητα αυτών που

προβλέπονται στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα (π.χ. soft ενέργειες, συνεργασίες,

δικτυώσεις κ.λπ.).

- δράσεις που εξασφαλίζουν την πιλοτική διάσταση του τοπικού προγράμματος _____ και

αναδεικνύουν την προστιθέμενη αξία της πρωτοβουλίας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

www.leaderplus.gr

www.anol.gr

πτυχιακή εργασία της Νιώτη Γεωργίας, τμήμα ΔΙΚΣΕΟ, ΤΕΙ Μεσολογγίου

Νομαρχιακή

Αυτοδιοίκηση

Πύργου